

Aankondiging hobby avond.

Maandblad nr. 7, 30e jaargang 2002/2003

Deze hobbyavond wordt gehouden op maandag 3 maart 2003
In de Reenske Compagnie, Tak van Poortvlietstraat 361 te Hoogezand
Aanvang 19.45 uur

Deze hobby avond zal in het teken staan van een reisverslag van een van onze leden, nl Bert Kamphuis uit Veendam. Hij is al meerdere malen een lange tijd op reis geweest en zijn liefde voor natuur en cultuur heeft hem al op veel verschillende plekken van deze aarde gebracht.

Wij gaan er vanuit dat dit een lezing wordt met veel mooie dia's en leuke verhalen over zijn ervaringen.

Tijdens de pauze kunt u zo als gewoonlijk met uw medeleden praten over uw ervaringen en/of problemen met uw aquarium!

Allemaal tot 3 maart!

Van de "oude" voorzitter

Het is ongeveer 30 jaar geleden dat we op een koude februaridag in Hoogezand aankwamen om onze nieuwe woning te betrekken. Toen de verhuiswagen voor de deur stil stond kon ik mijn nieuwsgierigheid niet meer bedwingen. De laadklep moest open om te zien hoe mijn aquarium de reis had overleefd. Alles zag er keurig uit en moest zo snel mogelijk naar boven worden gebracht.

Binnen 2 uur stond de bak weer vol met water en de planten hadden weinig onder de reis geleden.

Ik kon weer starten met mijn hobby.

Dus op zoek naar een Aquariumvereniging. Ik had geluk, in Hoogezand bestond Aquaria H-S die bijeenkomsten organiseerden in de Kern. De eerste maal dat ik zo'n avond bezocht was voor mij ook gelijk de laatste avond. Dit was ik niet gewend. Welkom werd niet gewenst. De hele avond niet aangesproken, er was kliek-vorming.

En wat voor mij het ergste was, ik had de hele avond Gronings gehoord en er geen woord van verstaan.

Maar na een week werd ik verrast door het bezoek van Lammert Nijmands. Deze kwam een avondje praten over de hobby.

Dat was de start van een prachtige tijd binnen Aquaria H-S. In de loop der jaren hebben we als club een gevestigde naam kunnen opbouwen in deze Regio. Het ledenaantal is licht gestegen, terwijl landelijk de daling nog niet tot stilstand is gekomen.

Toen Ernst van Genne ging verhuizen naar Friesland werd er een beroep op mij gedaan om voorzitter te worden. Ik heb dat toen gedaan met de gedachten van, binnen een paar jaar hebben we een nieuwe voorzitter. Maar die paar jaar werden er ca. 15!

Vorig jaar heb ik aangegeven dat dit het laatste jaar is. Als voorzitter heb ik samen met mijn vrouw prachtige jaren gehad. Veel leuke leden zien komen, zeer goede vrienden gekregen, mooie avonden meegemaakt. Maar aan alles komt een eind.

Namens Anneke en mijzelf wil ik een ieder bedanken die ons zoveel plezier heeft gegeven binnen onze enige Aquaria H-S.

Hans Osendarp

Van de "nieuwe" voorzitter

Afgelopen hobbyavond hebben we van Hans afscheid genomen als voorzitter van onze vereniging. Hij heeft het 17 jaar volgehouden, maar vond het tijd dat iemand anders het zou overnemen. En dat ben ik dus geworden! De meesten van jullie kennen mij al jaren als secretaris van ons kluppie, en nu ben ik dus voorzitter. Dit is eerlijk gezegd nooit een ambitie van mij geweest, maar dat was secretaris zijn ook niet, je weet dus maar nooit waar je in rolt. In grote lijnen zal er niet veel binnen de vereniging veranderen, als dit wel zo is dan zullen dit, als het aan mij ligt, veranderingen zijn die het plezier en de gezelligheid aan onze hobby en binnen de vereniging alleen maar doen toenemen. Mochten er toch dingen (wat betreft mij, het bestuur, de hobbyavonden etc. etc.) zijn waarvan je denkt 'dat moet toch anders kunnen' laat het mij (ons) dan weten!

Als bestuur zijn we nog op zoek naar wat leden en/of huisgenoten die zich willen inzetten binnen de vereniging. Het gaat b.v. om iemand die de keuringen (vijver en aquaria) gaat organiseren en begeleiden, mensen die stukjes gaan verzamelen (of schrijven) voor ons maandbladje, of iemand die ..... misschien weet je zelf nog wel iets waarvan je denkt, "hé, dat vind ik wel leuk om te doen!" Laat het ons dan even weten, want vele handen maken licht werk.

Zo is er op 30 april weer de braderie op Sappemeer waar we gaan staan met een standje, ook hierbij kunnen we wat hulp gebruiken.

Genoeg gebedeld voor deze keer. Op zaterdag 1 maart is er de uitslag van de districtskeuring te Roden, aanvang 20.00 uur. Het is altijd een gezellige avond, dus wie gaat er mee?

Zondag 23 maart wordt er in Veenendaal (zie ook Het Aquarium) weer de markt dag gehouden. Diverse leden van onze vereniging gaan er naar toe met spulletjes om te verkopen, heb je ook nog het één en ander, ga mee of lever het in bij mij of Nomi.

Als je nog maandbladen van Het Aquarium (alleen van 2002) hebt liggen die je graag ingebonden wilt hebben, geef dit dan door aan Nomi, dan kan zij de banden bestellen en het laten inbinden. Dit wordt éénmaal per jaar gezamenlijk geregeld dus het kan nu nog!

Ik hoop dat ik een goede voorzitter zal zijn voor onze vereniging (heb gelukkig een goed voorbeeld gehad), en dat iedereen (en liefst er nog een aantal bij) met net zoveel plezier naar de hobbyavonden komt als in de afgelopen jaren!

Nico Bulthuis.

Van de (nieuwe) secretaris,

Na de jaarvergadering is mijn functie van 2e naar 1e secretaris aangepast en vandaar dat ik nu de eer heb om deze bladzijde te vullen. Terugkijkend op de jaarvergadering: het was een speciale avond. We hebben afscheid genomen van Hans en Anneke die een hele lange tijd (ruim 17 jaar) ontzettend veel werk hebben verzet voor onze vereniging. Ze kregen dan ook namens het bestuur een dinerbon om eens samen te genieten van een heerlijke maaltijd buitenshuis. Ook Erik Bos is gestopt als bestuurslid, hij kon dit niet combineren met z'n nieuwe werktijden.

De taken worden nu anders verdeeld. Wij gaan verder met een vijfkoppig bestuur. Nico heeft de hamer over genomen en leidde dan ook direct het tweede deel van de vergadering. Met 23 personen hebben we deze jaarvergadering gekeken naar de prima uitziende financiële verslagen van Peter (en deels nog van Jolanda). Daarnaast werden er verzoeken ingediend voor nieuwe sprekers en ideeën op tafel gelegd ten aanzien van de excursie en van het koekje bij de koffie. Oftewel: we waren vrij vlot aan de bingo toe.

Wat onwennig nam Nico de balletjes voor z'n rekening. En ik moet zeggen ondanks het gebrek aan onderscheid in de 6 en de 9 ging het hem prima af. Er waren weer mooie prijzen te winnen en sommigen gingen dan ook met de handen vol naar huis.

Nomi Leutholff

Bouw van een discussaquarium

Na 8 jaar aquariumhouden en al 2 jaar wensen zijn we eind 2002 serieus begonnen met het creëren van onze droom. Een grote discussbak. In eerste instantie vooral over de inhoud nagedacht maar later begonnen al snel de ideeën over de maat en de ombouw te leven. In het nu volgende verslag beschrijven we de verschillende fasen van de bouw van onze bak. Voor de digitaal georiënteerde mensen: je kunt dit verhaal terugvinden (met foto's erbij) op www.discusaquarium.nl.

Na de locatie te hebben bepaald was de maximummaat van onze bak 285*70*70 cm. We hebben heel lang nagedacht over de ombouw van de bak, die bepaalt toch de constructie. Omdat we graag een open ruimte onder de bak wilden houden werd gekozen voor twee betonnen muurtjes met daarop twee kokers van staal als onderstel. Door een van de muurtjes loopt een buis naar de garage, waar alle techniek komt te staan. Dit vergt nog de nodige werkzaamheden in de garage waar de bioloog, de CV ketel en de waterwisselingsinstallatie komen te staan. Onder de vloer in de kruipruimte moesten de nodige leidingen worden getrokken. Dit was geen pretje.

Terwijl je zo aan het bouwen bent ben je natuurlijk al naar vis aan het kijken. De andere aquaria waren reeds verkocht dus hadden we geen plek om eventuele nieuwe aankopen op te vangen. Toch hebben we al begin november 45 Brochis Splendens (grote soort Corydoras) gekocht. Om deze (in de kamer) te herbergen moest een bak van 130*50*50 van zolder worden gehaald. Dat hebben we geweten: wat zwaar!! Daarnaast hebben we in deze bak reeds 3 Platydoras Costatus. De leeftijd is ons onbekend maar ze kunnen wel 20 jaar worden volgens de lectuur. Verder wensen we naast de discus nog grote bijzalmen en een aantal Apistogramma's Mc Masteri.

De 'voetjes' en de stabilisatoren lagen er vrij snel. Rolf had bedacht dat we gebruik gingen maken van CV verwarming wegens het verschil in prijs tov elektrisch verwarmen. Er is dus op de basis een plaat betontriplex met opstaande randen geplaatst met daarin CV leidingen. Om de warmte goed te geleiden is deze bak gevuld met zand. Tegen de muur is rondom tempex geplaatst ter isolatie, zodat we klaar zijn voor de levering van de bak.

In de tussentijd zijn we meerdere keren naar het veengebied in Duitsland gereden om kienhout te zoeken. Want in een discusbak gaat nogal wat.

Ik had daar al snel specifieke plannen voor en na 3 ritjes hadden we het gewenste hout bij elkaar. Voordat de bak kwam hebben we 'droog geoefend' om te kijken hoe eea in de bak moest.

Op 23 januari was het zover: de bak werd geleverd. De leverancier was een uur te laat dus we maakten ons al zorgen. Bleek dat hij een klapband had gehad!! Nou ik dacht dat dat het einde was van mijn bak, maar dat bleek toch niet zo te zijn. Met 6 man sterk werd hij op karretjes gezet en op de onderbouw getild.

Nu kon het echte werk beginnen. De achterwand die we al hadden gemaakt mbv Roofmate, een verfstripper en veel verf kon er worden ingeplakt. Dit klinkt vrij simpel maar dat was het niet. Je moest in de bak zitten om dat te doen, anders kon ik er niet bij. Vervolgens is het hout erin gegaan en in elkaar geschroefd met RVS schroeven.

Rolf is inmiddels begonnen met de verlichting. 6 buizen van 120 cm. Zijn bevestigd aan aluminium steunen die kunnen per drie worden opgeklapt naar boven als je in de bak wilt werken. Alle snoeren zijn samengevoegd in krimpkous zodat er geen water bij kan komen. De schakelingen voor deze buizen zit onder het aquarium.

We gaan werken met een dimmer om te voorkomen dat het licht een schrik-effect op de vissen teweegbrengt.

Op dit moment werkt de verlichting (exclusief dimmer) en kan de houten ombouw eromheen. Het vervolg zal ik in een volgend boekje plaatsen. Wanneer er iemand die dit leest het leuk vind om te komen kijken is hij/zij van harte welkom. Wel van tevoren even bellen (0598-380220)

Nomi en Rolf

---

10 gulden regels

Overgenomen van AV de siervis (oosterhout)

10 gulden regels voor de beplanting van u aquarium

1. Lage planten voor, hoge achter.
2. Planten in een groep plaatsen, groepen liever niet herhalen.
3. Gebruik een van de markante punten in de bak.
4. Maak dieptewerking door bijvoorbeeld een straatje of een doorkijk naar achter.
5. Vermijd rechte lijnen, zeker evenwijdig aan de voorruit.
6. Maak geen symmetrische opbouw.
7. Gebruik bladvorm en plantkleur als contrast.
8. Zorg voor hoogte verschil tussen de groepen planten onderling.
9. Hou er rekening met de grote van uw bak: een soort plant voor 10cm voorruit.
10. Zorg voor natuurlijk decoratie materiaal.

Bijzalmen

Overgenomen van AV Minor-Rasbora-Combinatie

Hoe houdt men bijzalmen?

Misschien is het een grappige vraag, want vele liefhebbers hebben deze vissen beslist in hun gezelschaps-aquarium. Ik vraag dus om excuses want ik ben van mening dat Bijzalmen niet in een overbezet gezelschaps-aquarium thuishoren. Ik hield de dieren enige tijd omdat ze naar het mij scheen in een bak met Nannostomus-, Poecilobrycon- en Nannobrycon-soorten thuishoorden. Ze werden met fruitvliegjes gevoerd, van paren of jonge vis in het gezelschaps-aquarium heb ik nooit wat gezien. Naar mijn mening houdt men Bijzalmen het beste in een eigen bak of slechts tezamen met enkele soorten uit hun vaderland. U kunt b.v. deze vissen in een paludarium onderbrengen maar als u geen belangstelling hebt voor een paludarium of het niet kan plaatsen, dan is er ook een wat eenvoudiger manier. We nemen een bak van 100 x 50 x 50 cm., kleiner moet hij niet zijn omdat wij er iets bijzonders van gaan maken. In de bak doen we water tot een hoogte van slechts 30 cm., zodat een lucht-ruimte van 20 cm. overblijft. Iets blijft zodoende van het paludarium-idee over. In deze bak komt een mooie randbeplanting, het beste kiezen we daarvoor verschillende fijnbladige planten.

We kunnen afwisselen met Vallisneria, Hygrophila en dergelijke soorten. Vanuit één der hoeken kan een stuk kienhout schuin naar voren hangen. Aan dit kienhout hangen we een halve kokosnoot waarin we Acorus planten, zodat die boven de waterspiegel uitgroeit. Als men enkele Ceratopteris cornuta er in doet, moet men er op letten dat ze slechts aan de rand of dicht bij het kienhout blijven maar voor het overige het wateroppervlak vrijlaten. Daartoe neemt men eenvoudig dun nylonvisserij en bindt daarmee de planten met enkele wortels dicht tegen het kienhout aan. Boven de waterspiegel kan men de zij- en achterruiten met varenwortels bedekken. Ook deze binden we met nylonvisserij vast en bevestigen ze aan de bovenste aquariumrand. Men kan daarvoor ook wortels van bomen gebruiken, die aan de oever van een watertje in het water groeien. Men snijdt ze eenvoudig af. Naar mijn mening zijn ze lang houdbaar, in het bijzonder wilgenwortels. Met deze wortels slaan we twee vliegen in een klap. Enerzijds bedekken ze de ruiten, anderzijds, en dat is belangrijker, komen de Bijzalmen als ze een vlieg willen pakken en boven de waterspiegel springen, nooit onzacht in aanraking met de glasruit. Ze landen op de wortels en vallen in het water. Zijn de wortels tamelijk dicht en dik aangebracht dan hoeft u geen angst te hebben dat de vissen daartussen blijven hangen. Nu staat men dikwijls verbaast hoe hoog vissen kunnen springen maar bij een afstand van 20 cm. vanaf water tot dekruid hoeft men geen angst te hebben dat de vissen het

hoekje omgaan omdat ze tegen de ruiten botsen.

Nu de vissen, er zijn verschillende soorten Bijlzalmen zoals: *Carnegiella strigata*, *Gasteropelecus sternicla*, *Thoracocharax securis*. Van de *G. sternicla* blijken een aantal ondersoorten te bestaan zoals

G. sternicla levis, vindplaats: Brazilië

G. sternicla marowini, vindplaats: Suriname

G. sternicla morae, vindplaats: Brits Guyana

G. sternicla coronatus, vindplaats: Peru

G. sternicla magdaienae, vindplaats: Colombia

Uit deze opsomming kan men concluderen dat er onder deze vissen onderling geringe verschillen zijn, we moeten ze echter niet voor zo belangrijk nemen. *G. sternicla* is overwegend zilverkleurig maar dat zegt niet dat de vis volledig kleurloos is. Integendeel, de schubben schitteren in vele kleuren die bij te fel licht weliswaar niet opvallen. In de bak komen ze pas tot zijn recht als men een donkere of een goed begroeide bodem heeft. De randbeplanting dient er toe om de vissen schuilplaatsen te bieden, want ze houden zich graag op tussen de ranken van *Myriophyllum* of dicht bij een wortelbos.

Van het geslacht *Carnegiella* zijn drie soorten bekend: *C. strigata*, *C. myseri*, *C. marthae*, daaronder zijn meerdere variëteiten. *C. strigata* wordt het meest geïmporteerd.

In de natuur leeft de *C. strigata* in het Amazone-stroomgebied, vanaf het midden van het Amazonegebied tot aan de kust. Naar mededelingen van de vangers leeft de vis in het bijzonder in oerwoudkreken en dergelijke. In kleur en vorm is deze soort aardiger dan de *G. sternicla* daar ze iets kleiner blijft en kleuriger is. Hoedeman schrijft dat de *C. strigata* niet zo'n uitgesproken oppervlakte-bewoner is als de *G. sternicla*. Inderdaad kan men deze vissen dikwijls tot 10 cm. onder de waterspiegel vinden maar om te eten komen ze precies zo naar boven als hun andere familieleden.

Alle Bijlzalmen verlangen helder en lichtstromend water, wat veroorzaakt kan worden door een filterpomp. Bovendien is het aan te raden ze niet bij te lage temperatuur te houden. Bij Bijlzalmen zijn temperaturen van 24°C tot 27 °C. en zelfs hoger zeer goed. Men moet niet vergeten dat deze vissen in langzaam stromend water leven waartoe de zon meestal vrije toegang heeft. Daardoor kan de temperatuur van het wateroppervlak vrij hoog zijn. Daar de vissen geen solitaire zijn moet men van de soorten een kleine school houden.

Wil men de kweek proberen dan dient het volgende te worden opgemerkt. Dr. Rolf Geisler uit Freiburg heeft er vroeger reeds op gewezen dat het vaak een kwestie van voeren is of bepaalde vissoorten kuit schieten of niet. Ik geloof dat dit ook met onze Bijlzalmen het geval is. Ik mag veronderstellen dat de meeste van ons weten dat insektenvoeding voor deze soorten belangrijk is. Weliswaar eten ze watervlooien, tubifex, *Enchytraën*, e.d., maar zodra men begint muggenlarven te voeren verandert hun gedrag, Nu ook ziet men hoe ze muggenlarven prefereren boven al het andere voer. Zwarte muggenlarven zijn bijzonder geschikt, omdat deze aan het wateroppervlak hangen. Ze hoeven zich slechts te bewegen en de Bijlzalmen happen toe. Kruipen de muggen eruit wat onder de temperatuursverhoudingen van het aquarium meestal spoedig het geval is moet men er voor zorgen dat de muggen niet uit het aquarium kunnen ontsnappen. Dan verdwijnt het grootste deel van hen toch nog in de magen van de vissen. Naast de muggenlarven zijn *Drosiphilia* aan te bevelen.

En tot slot dit. Meestal wordt de fout gemaakt moeilijk te kweken vissen, of het importen zijn of niet, uit de bak te vangen en in een vreemde kweekbak over te brengen. Zoiets kan men beter niet doen. Als zulke vissen zich gewend hebben en men paringsverschijnselen bemerkt dan is het beter de andere bewoners voorzichtig te vangen en in een andere bak onder te brengen. Als men het zo doet dan heeft men in ieder geval meer kans op kweksucces. Ook komt hier nog bij dat het meestal veel interessanter is vissen in een grote bak bij het

kuitschieten te bekijken, in het bijzonder als de bak goed is ingericht. Eerst dan krijgt men een juiste indruk van zijn vissen, in ieder geval een betere dan van een enkel paartje in een half kale kweekbak

---

Blauwe alg

Hoe ik van mijn blauwe alg afkwam

Na twee jaar last gehad te hebben van blauwe alg heb ik dit jaar niet aan de keuring mee kunnen doen. Steeds kwam ondanks water verversen de alg terug en het verwonderlijke was dat de planten wel bleven groeien.

Ten einde raad heb ik geprobeerd het water aan te zuren. Om dit te bereiken heb ik gewoon twee maal per week een pot thee in het aquarium gegoten. Ik deed dit totdat het water iets verkleurde.

En wonder boven wonder: Na drie weken geen blauwe alg meer!!

Hij is weg en blijft, ondanks verversen met leidingwater, weg.

Nu blijft voor mij de vraag open of de alg wegging door de verkleuring (minder licht) of door de waterkwaliteit. Feit is, dat de vissen het bijzonder goed doen en het lijkt wel of zij het water bijzonder waarderen. De planten groeien herder en staan er voor het eerst in twee jaar fris bij.

Indien u ook niet meer weet hoe de blauwe alg te verjagen probeer dit ook eens en laat het resultaat eens weten.

Sjef Beurskens

De vis dief

Jaren geleden kwam er een aquariaan bij mij met een noodkreet, dat op een onverklaarbare wijze de vis uit zijn aquarium verdween. Verschillende Neon-tetra's en andere vissoorten (de kleinere) verdwenen spoorloos. Nu is dit natuurlijk vreemd wanneer vis uit een aquarium verdwijnt zonder dat men weet hoe! Dode visjes werden niet gevonden en (volgens hem) **HAD HIJ GEEN ROOFVISSEN IN HET AQUARIUM**. Ik beloofde hem dat ik eens kwam kijken, want dit vreemde verschijnsel wilde ik toch wel eens zien en van nabij bekijken, om vast te kunnen stellen wat de oorzaak zou kunnen zijn. Er zijn altijd mogelijkheden waardoor de vis op vreemde wijze verdwijnt b.v. een losse achterwand welke niet goed aangesloten is, de vis zwemt er achter en kan niet meer terug. Of de kat.....wanneer het aquarium niet goed afgedekt is. En zo toog ik met een hoofd vol mogelijkheden naar het huis van de bedroefde aquariaan om te trachten een oplossing voor dit mysterie te vinden.

De oplossing was niet zo moeilijk. Zodra ik het aquarium zag, bemerkte ik een grote zonnebaars van ongeveer 15 cm die statig in het aquarium rond zwom. Deze zwom van genoeg en goed doorvoed..... Ik kreeg het idee dat deze zonnebaars mij aankeek en een knipoogje gaf, waarmede hij of zij mij wilde zeggen, 'Zwem ik hier niet heerlijk te midden van deze

voedselvoorraad?'. Ik wees de zonne baars aan als de grote vis dief en adviseerde onze aquariaan om deze vis uit de bak te verwijderen. Grote teleurstelling van deze aquariaan. Ten eerste geloofde hij niet, dat de zonnebaars andere visjes op at (hij had dit nog nooit gezien) en ten tweede kon hij deze vis niet uit zijn aquarium doen, want hij had deze cadeau gekregen en de gulle gever kon hij niet krenken met deze vis te verwijderen. Ook was hij niet genegen om de vis in een andere bak over te brengen. Ook wilde hij in geen geval de vis ruilen voor andere visjes. Tegen zoveel onbegrip en eigenwijsheid was ik niet opgewassen, zodat ik hem adviseerde alles maar bij het oude te laten en wanneer alle vis uit het aquarium verslonden was er nog maar een zonne baars bij te doen voor de gezelligheid, twee weten meer dan een. Zo ziet men iedereen is nog niet van advies gediend. Men hoeft ook niet te doen wat anderen zeggen, maar vraag dan ook niet om advies. Overbodig om te zeggen dat dit nooit een goede aquariaan is geworden. Wel was hij van mening, en dat heeft hij ook aan andere medegedeeld, dat ik van vissen niets afwist en dat men voor advies niet bij mij moest zijn. Ik heb daar, zoals u begrijpt, lang over getreurd.

M. van Dijk Overgenomen van AV de siervis (oosterhout)